П Л О В Д И В С К И У Н И В Е Р С И Т Е Т
"ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"
България 4000 гр. Пловдив ул. "ЦарАсен" № 24; Централа: (032) 261 261
Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

Ф И Л О С О Ф С К О - И С Т О Р И Ч Е С К И
Ф А К У Л Т Е Т

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:
(доц. д-р Стойка Пенкова)

Ректор:
(проф. д-р Румен Младенов)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност „Социоанализа и междучовешки отношения (теория, емпирия, клинични практики)"

(неспециалисти)

редовно обучение

образователно-квалификационна степен „магистър"

Учебния план влиза в сила от учебната 2026/2027 година

Факултет	**Философско-исторически**
Професионално направление	**3.1 Социология, антропология и науки за културата**
Специалност	**„Социоанализа и междучовешки отношения“ (неспециалисти)**
Образователно-квалификационна степен	**магистър**
Професионална квалификация	**Социолог (социолог – социоаналитик)**
Форма на обучение	**редовно**
Продължителност на обучението	**2 години; 4 семестъра**
Утвърден с протокол на АС	**Протокол №31/26.01.2026 г.**
Приет с протокол на ФС	**Протокол №211/28.11.2025 г.**
Влиза в сила от:	2026/2027 година

Анотация

Магистърската програма “Социоанализа и междучовешки отношения” е разработена в съответствие с мисията, целите и задачите на Пловдивския университет, като предлага обучение в интердисциплинарна област, основана на иновативни изследвания и същевременно обърната към проблемите на съвременното българско общество. От 90-те години на миналия век ние живеем в общество на неизчислими рискове и дълбока криза на социалната държава. Така човекът и човешките отношения са връхлетени от съвсем неочаквани предизвикателства, съвсем нови форми на лична несигурност и „социални страдания”: от всекидневните психопатологии на „излишните за обществото” и социалните страдания на т. нар. „прекариат”, през травматичните проблеми на „асистираната смърт”, „самотата на дълбоката старост” и „децата в риск”, до щекотливото проблематизиране на новите междупоколенчески кризи и амбивалентната полова идентичност, конфронтираща ни например с легализацията на еднополовите бракове. Едновременно с това 21 век ни провокира с живот в пандемично всекидневие, хвърли върху света сянката на войната и изправи пред нас изкуствения интелект с цялата му амбвивалентност. Перманентната несигурност, обективираща се в „овсекидневяването“ на невсекидневни, извънредни и кризисни ситуации указва динамични процеси на преконфигуриране на личностните идентичности в променящия се свят, явява нови форми на практическа рефлексивност и модуси на „резилиентност“. Тези проблеми няма как да не бъдат предизвикателства и пред социологията и хуманитарните науки, както и пред консултантските и терапевтичните практики, които все повече се нуждаят от една обновена социология, която е в състояние да бъде и наука за човека в неговата конкретна ситуация – едновременно като свободен за екзистенциални възможности и като вписан в специфични социални редове. Така се очертава полето на една нова рефлексивна, „приложна“ в специфичен смисъл клинична социология, една социологическа чувствителност, ориентирана към „разбиране“ на човека, в което социоанализата влиза в критически диалог с дисциплини и аналитични техники на психоанализата, феноменологическата психопатологията, екзистенциалната социоанализа, биоправото, философската антропология, за да осъществи пренос на научните знания в практиката на междучовешките отношения.

Магистратурата “Социоанализа и междучовешки отношения” продължава стратегията на бакалавърската програма „Социология и науки за човека”, развивайки я чрез нова образователна и квалификационна степен с акцент върху *консултативните, диагностичните и терапевтичните* практики – модул „Социоанализа и психоанализа”. Студентите са въвеждани в съвсем нови приложни

области – на психопатологията на всекидневния живот, на джендър отношенията, родителството и семейството, на биоправото. Благодарение на интердисциплинарния си синтез магистратурата дава неизползвани до този момент професионални шансове и интелектуални предизвикателства.

Програмата *Социоанализа и междучовешки отношения* (*неспециалисти)* е с продължителност 4 семестъра и се предлага за бакалаври и магистри от области на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, „Хуманитарни науки“, „Педагогически науки“ и „Обществено здраве“, които са извън професионално направление 3*.1. Социология, антропология и науки за културата*

Магистратурата “Социоанализа и междучовешки отношения” продължава стратегията на бакалавърската програма „Социология и науки за човека”, развивайки я чрез нова образователна и квалификационна степен с *акцент върху консултативните, диагностичните и терапевтичните практики* – модул „Социоанализа и психоанализа”. Студентите са въвеждани в съвсем нови приложни области – на психопатологията на всекидневния живот, на джендър отношенията, родителството и семейството, на биоправото. Благодарение на интердисциплинарния си синтез магистратурата дава неизползвани до този момент професионални шансове и интелектуални предизвикателства.

През първата година магистърската програма запознава неспециалистите с ключовите познания и подходи от бакалавърската програма „Социология и науки за човека“. През втората година тези познания не само се задълбочават, а и допълнително се *развиват методологическите умения.* Това става в три насоки – социоанализа (с акцент върху пост-бурдийовистката социоанализа, от една страна, и връзката на социоанализата с феноменология и психоанализа, от друга), теория на практическата логика (включително етнометодология и анализ на разговори) и емпирични качествени методи. Към това следва да се добави и *запознаването на студентите с нови полета*, като това на модалния анализ (през курсове по социоанализа, психоанализа и теория на практическата логика) или на социологията и социоанализата на социализма и прехода.

Магистратурата обаче се различава качествено от бакалавърската програма в самия си *modus operandi*, в начина на работа със студентите и това важи също и за варианта й за неспециалисти. Особено през втората година на програмата акцентът е върху *индивидуално насочени курсове*, обвързани с развиването на конкретните научни изследвания на всеки един от магистрантите, които ще доведат до изготвянето на магистърските им тези. С други думи, не се предлага абстрактно общо знание, а преподаваният материал е постоянно обвързван с изследователската работа на обучаваните в програмата. Което предполага и много по-различна *приложно-научна ориентация* на всеки от курсовете, коментирането на конкретни казуси, които да помогнат в изграждането на рефлексивен изследователски хабитус.

По този начин се постига двойна цел. От една страна, магистарнтите се подготвят активно за различните задачи и проблеми, с които ще се срещат в професионалния си път след завършването на програмата. От друга, с индивидуално ориентирания подход те са подготвяни интензивно и за продължаване на образованието си в образователно-научната степен доктор, като по този начин магистърскта програма играе свързваща роля в изграждането на единството в тристепенната академична траектория през трите образователни степени, предлагани от катедра „Социология и науки за човека“.

Специфични изисквания за прием

- Диплома за завършена ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър“ по специалност от област на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“ (без професионално направление 3*.1. Социология, антропология и науки за културата)*, „Хуманитарни науки“, „Педагогически науки“ или „Обществено здраве“;
- Събеседване.

Ред за признаване на предходно обучение

Стандартен административен ред, регламентиран в Правилника за учебната дейност на Пловдивския университет.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на квалификацията [във вариант за неспециалисти] са необходими **135 кредита,** от тях **96 кредита** от задължителни дисциплини, **12 кредита** от 4 избираеми, **12 кредита** от 2 практики и **15 кредита** за разработка на дипломна работа или явяване на държавен изпит.

Профил на специалността

Логиката на обучението е заложена в самото име на магистърската програма, която започва с теоретични уводи в базисните дисциплини и техните методи, преминава през емпирично ориентирани курсове, запознаващи с основни проблемни (и патогенни) области на междучовешките отношения, и стига до практиките, в които соционализата се упражнява като аналитична техника в конкретни жизнени ситуации, при които аналитик и анализиран застават лице в лице.

I. Основните тематични направления за завършване на *базовия модул „Теория и методи”* включват в рамките на 24 кредита:

- придобиване на фундаментални познания в областите на: социоанализа на наследяването и самонаследяването, психоанализата, феноменологическата психопатология, екзистенциалната социоанализа, философската антропология, биоправото; в задължителния курс по теория на практическата логика магистрите придобиват както теоретични, така и практически умения („методологични микроскопи“) за изследване и анализ на (конфигурирането и преконфигурирането) на всекидневното мислене на действащите агенти.
- В базовия модул на магистрантите се дава възможност да се запознаят както с класическата, така и с некласическата рационалност като мисловни и аналитични стилистики; с „порядъка“ и „безпорядъка“ на дискурсивните практики или пък да навлязат в граничните на социоанализата области „демографията” и „антропология на религията”.

II. Обучението в *специализиращия модул „От теория към емпирия”*, в който се получават 24 кредита, включва:

Дисциплини, предлагащи запознаване с методите на социоанализата и различни стратегии за приложението им в ключови области на междучовешките отношения, фокус върху екзистенциалната ситуация на човека, върху телесните практики, включително и в специфичния исторически, идеологически и всекидневен контекст на социализма. И в този специализиращ модул обучаващите се имат възможност за избор на курс, който запознава с конкретно-исторически патогенни контексти на всекидневен живот – „Философия и литература след Аушвиц“, „Социология на социалното страдание“, „Възгледите на Фройд за формиране на пола и феминистките им критики“.

III. *Модулът „Практики”*, в който се получават 12 кредита, се предлага паралелно и с базисния блок „Теория и методи”, и със специализиращия блок „От теория към емпирия”. Магистрите избират 2 (по една за всеки семестър) от общо 4 тематични области – „Психопатология на всекидневния живот”, „Емпирични изследвания на джендър отношенията, родителството и семейството”, „Анализ на разговора“ и „Биографични преходи и рефлексивен хабитус“, в рамките на които провеждат практики, основани на поредица от социоаналитически сесии върху конкретни случаи и практически, афективни и дискурсивни взаимодействия.

IV. Във варианта за неспециалисти са включени 2 *предварителни семестъра*, в рамките на 60 кредита, през който студентите се въвеждат в базисни социологически, методологически и философски дисциплини, релевантни за тематиката на магистърската програма. Те получават знания по теория и история на социологията, по европейска философия на XX век, както и по логика и методология на хуманитарните науки, а също и по етнометодология като основна социологическа дисциплина, изучаваща на всекидневието.

Основни резултати от обучението

След завършване на базовия модул *„Теория и методи”* студентите ще:

- притежават и демонстрират базисни теоретични знания по психоанализа, психопатология, философска антропология и екзистенциална социоанализа, биоправо;
- са овладели методите на социоанализата и техники за конкретните им приложания в патогенни социални контексти

След завършване на специализирания модул *„От теория към емпирия”* студентите ще могат:

- да прилагат придобитите теоретични знания за социоаналитическо формулиране на проблеми в междучовешите отношения;
- да диагностицират патогенни контексти на всекидневен живот и форми на социално страдание, както и да прилагат набор от методи за тяхното реконструиране, протоколиране и обработване на събрания материал.

След завършване на модула *„Практики”* студентите ще имат компетенции:

- да провеждат социоаналитически сесии с анализираните лица, основани на професионална компетентност и добросъвестност; да прилагат техниките на секвенциалния и категориалния анализ като основни методи за анализ на всекидневния език;
- да изготвят социоаналитична диагностика и експозиция на проблема в конкретен случай, която ще подпомогне анализираните лица в стратегиите им за овладяване на кризисни ситуации, провокирани от биографични преходи;
- да извършват социоаналитически контрол на интерпретациите в други професионални практики, в които се работи на не/клиничен принцип, както и да предлагат практически оптимизации.

Професионален профил на завършилите

Магистърската програма разчита на усилията на самите студенти да се научат да мислят – и теоретично, и емпирично – съвременното общество на неизчислимите рискове, както и да бъдат социолози–социоаналитици на собствената си професионална ситуация, които се справят прагматично с нейните предизвикателства. Затова тя залага не само на обучение, гъвкаво балансиращо между социологията и хуманитарните науки на XXI век, но и на възпитание в *една нова социологическа чувствителност*, в „мислене срещу инерцията”, без които социоаналитичните клинични практики са невъзможни.

Завършилите програмата предоставят центрирана върху личността социологическа експертиза и провеждат практически интервенции с цел

оптимизиране на човешките отношения и подпомагане на индивиди, общности и институции в уязвима среда на няколко нива:

1) *На институционално ниво* могат да я прилагат във всички институции, предлагащи социални и медицински услуги, в сферата на образованието и преквалификацията, в поправителните институции, органите на сигурността, отбраната и институциите, занимаващи се с имиграция, емиграция и бежански проблеми, в социални звена на Църквата, в неправителствени организации, центрове за личностно развитие, както и в корпорации, занимаващи се с рискови инвестиции;
2) На *индивидуално ниво* могат да консултират относно новите практики на тялото (асистирана репродукция, трансплантации, асистирана грижа); да подпомагат разрешаване на възрастови проблеми (деца в риск, избор на образование и професия, семейно планиране и родителско съжителство, проблеми на старостта и смъртта); да работят за преодоляване на травми в междучовешките отношения (между поколения, полове, общности) и да подпомагат интегрирането в нови общности и форми на всекидневен живот (в резултат от бежански кризи, войни, пандемии и др. извънредни ситуации), да съдействат за адаптацията в новите, неолиберални форми на труд и професионална заетост, включително и в т.нар. „свободни професии“; да подпомагат справянето със самотата, маргинализацията и зависимостите, както и да предлагат асистиране в ситуации на вземане на решения и подготовка на жизнени проекти;
3) На *експертно ниво* могат да сътрудничат с други експерти (социални работници, лекари, психотерапевти, адвокати, юристи), като им предоставят социоаналитична експертиза; да предоставят експертно знание за социалните ефекти на съвременното здравеопазване, съчетаващо здравните грижи с биотехнологии, хигиенни практики, статистика, капитал, политики на управление на раждаемостта, смъртността, заболеваемостта, продължителността на живота и други показатели за жизнеността на едно национално, локално или социално детерминирано население.

Завършилите получават образователно-квалификационна степен “магистър” с професионална квалификация **“социолог (социолог – социоаналитик)”.**

Възможности за продължаване на обучението

В докторски програми към професионално направление „Социология, антропология и науки за културата”, в магистърски и докторски програми в европейски и други чуждестранни университети.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С**– за семинарни (упражнения); **Лб** – за лабораторни упражнения (практикуми).

Извънаудиторни часове в семестъра: **ИО** – общ брой, от тях: **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка и др.

К – ECTS кредити; **Фо** – форма на оценяване (*И* – изпит; *ТО* – текуща оценка; *З* – заверка; П – продължава следващ семестър).

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	---	О		
1-ви семестър													

1.	3.1.	Увод в социологията 1 ч. (класически проблеми пред социологията)	30	30	0			120	120		150	5	И
2.	3.1.	История на социологията 1 ч. (класическа социология)	30	30	0			120	120		150	5	И
3.	2.3.	Философия за хуманитарни науки (философията на XX век)	30	30	0			120	120		150	5	И
4.	2.3.	Формална логика (класическа модерна формална логика)	30	30	0			120	120		150	5	И
5.	3.1.	Историческа социология на политиката 1 ч. (анатомополитика)	30	30	0			120	120		150	5	И
6.	3.1.	Количествени и качествени методи в социалните и хуманитарни науки	30	30	0			120	120		150	5	И
Общо за 1-ви семестър			**180**	**180**	**0**	**0**	**0**	**720**	**720**	**0**	**900**	**30**	
2-ри семестър													
1.	3.1.	Увод в социологията 2 ч. (некласически проблеми)	30	30	0			120	120		150	5	И
2.	3.1.	Логика и методология на хуманитарните науки 1 (теория на практическата логика)	30	30	0			120	120		150	5	И
3.	3.1.	Социология на политиката (Био и екополитики)	30	30	0			120	120		150	5	И
4.	3.1.	Основни идеи в етнометологията	30	30	0			120	120		150	5	И
5.	3.1.	Социологическа лаборатория	30	0	0	30		120	120		150	5	ТО
6.		История на социологията 2 ч. (съвременна социология)	30	30	0			120	120		150	5	И
Общо за 2-ри семестър			**180**	**150**	**0**	**30**	**0**	**720**	**720**	**0**	**900**	**30**	
Общо за I-ва година			**360**	**330**	**0**	**30**	**0**	**1440**	**1440**	**0**	**1800**	**60**	
3-ти семестър													
1.	3.1.	Социоанализа (наследяване и самонаследяване)	30	30	0			90	90		120	4	И
2.	3.2.	Психоанализата (модална аналитика на практиката)	30	30	0			90	90		120	4	И
3.	3.2.	Феноменологическа психопатология	30	30	0			90	90		120	4	И
4.	3.1.	Теория на практическата логика	30	30	0			90	90		120	4	И
5.	3.1.	Избираема дисциплина 1	30	30	0			90	90		120	4	И
6	.	Избираема дисциплина 2	30	30	0			90	90		120	4	И

7.	3.1.	Практика (1 от 2) 1.Психопатология на всекидневния живот 2. Анализ на разговора	30	0	0	30		150	150		180	6	ТО
Общо за 3-ти семестър			**210**	**180**	**0**	**30**	**0**	**690**	**690**	**0**	**900**	**30**	
4-ти семестър													
1.	3.1.	Методи в социоанализата	30	0	0	30		90	90		120	4	И
2.	3.1.	Социология на телесните практики	30	30	0			90	90		120	4	И
3.	3.1.	Социоанализа на социализма	30	30	0			90	90		120	4	И
4.		Биоправо	30	30	0			90	90		120	4	И
5.	3.1.	Избираема дисциплина 3	30	30	0			90	90		120	4	И
6.		Избираема дисциплина 4	30	30	0			90	90		120	4	И
7.	3.1.	Практика (1 от 2) 1. Емпирични изследвания на джендър отношенията, родителството и семейството 2. Биографични преходи и рефлексивен хабитус	30	0	0	30		150	150		180	6	Т.О.
Общо за 4-ти семестър			**210**	**150**	**0**	**60**	**0**	**690**	**690**	**0**	**900**	**30**	
Общо за II-ра година			**420**	**330**	**0**	**90**	**0**	**1380**	**1380**	**0**	**1800**	**60**	
Форма на дипломиране: Държавен изпит по специалността или защита на дипломна работа			0	0	0	0	0	450	450		450	15	
Общо за целия курс на обучение:			**780**	**660**	**0**	**120**	**0**	**3270**	**3270**	**0**	**4050**	**135**	
Общ брой кредити:			**135**										

Забележка: Списъкът с предлаганите избираеми и факултативни дисциплини е Приложение към учебния план и е неделима негова част. Списъкът може да се актуализира всяка учебна година с решение на ФС.

Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки

Оценяването е двукомпонентно - междинни тестове в рамките на текущия контрол през семестъра и финални писмени изпити. По някои от учебните дисциплини се разработват и курсови проекти.

Изисквания за завършване

Дипломиране с полагане на държавен изпит или разработване и защита на дипломна работа.

Координатор

Доц. д-р Дарин Тенев, гл. ас. д-р Милена Ташева

darin.tenev@uni-plovdiv.bg; milenatasheva@uni-plovdiv.bg

032/261-396

ПРИЛОЖЕНИЕ: ИЗБИРАЕМИ И ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни				Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
		АО	Л	С	Лб	ИО	Сп	---	О		
	Избираема дисциплина 1 (3 семестър)	**30**	30	0		**90**			**120**	**4**	И
1	Класическа и некласическа рационалност										
2	Демография за социолози										
	Избираема дисциплина 2 (3 семестър)	**30**	**30**	**0**		**90**			**120**	**4**	**И**
1	Антропология на религията (история на религията)										
2	Порядък и безпорядък на дискурсивните практики										
	Избираема дисциплина 3 (4 семестър)	**30**	30	0		**90**			**120**	**4**	И
1	Философия и литература след Аушвиц										
2	Социология на социалното страдание										
	Избираема дисциплина 4 (4 семестър)	**30**	30	0		**90**			**120**	**4**	И
1	Възгледите на Фройд за формирането на пола и феминистките им критики										
2	Деконструкцията между философията и литературата										